

Dokument s plenarne sjednice

B9-0120/2021

8.2.2021

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije
za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o situaciji u Mjanmaru
(2021/2540(RSP))

Kati Piri, Marianne Vind, Tonino Picula
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o situaciji u Mjanmaru
(2021/2540(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Mjanmaru, posebno one od 21. svibnja 2015.¹, 7. srpnja 2016.², 15. prosinca 2016.³, 14. rujna 2017.⁴, 14. lipnja 2018.⁵, 13. rujna 2018.⁶ i 19. rujna 2019.⁷,
- uzimajući u obzir izjavu o Mjanmaru koju je potpredsjednik Komisije/Visoki predstavnik Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 2. veljače 2021. dao u ime Europske unije,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. veljače 2021. o Mjanmaru,
- uzimajući u obzir izjavu ministara vanjskih poslova skupine G7 od 3. veljače 2021.,
- uzimajući u obzir priopćenje ministara vanjskih poslova skupine G7 od 6. travnja 2019., a posebno njegov stavak 41.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu diplomatskih misija u Mjanmaru od 29. siječnja 2021. o potpori demokratskoj tranziciji Mjanmara i naporima za promicanje mira, ljudskih prava i razvoja u zemlji,
- uzimajući u obzir izjavu za medije Vijeća sigurnosti UN-a od 4. veljače 2021. o stanju u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2013/184/ZVSP od 22. travnja 2013. o mjerama ograničavanja protiv Burme/Mjanmara⁸ i naknadne odluke Vijeća o produljenju sankcija, uključujući Odluku Vijeća (ZVSP) 2020/563 od 23. travnja 2020. o izmjeni Odluke 2013/184/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Burme/Mjanmara⁹, kojom su mjere produljene do 30. travnja 2021.,
- uzimajući u obzir najavu EU-a od 2. srpnja 2020. da će obustaviti vraćanje duga Mjanmara u iznosu od 98 milijuna USD (134,6 milijardi MMK),
- uzimajući u obzir šesti dijalog o ljudskim pravima između Europske unije i Mjanmara

¹ SL C 353, 27.9.2016., str. 52.

² SL C 101, 16.3.2018., str. 134.

³ SL C 238, 6.7.2018., str. 112.

⁴ SL C 337, 20.9.2018., str. 109.

⁵ SL C 28, 27.1.2020., str. 80.

⁶ SL C 433, 23.12.2019., str. 124.

⁷ Usvojeni tekstovi P9_TA(2019)0018.

⁸ SL L 111, 23.4.2013., str. 75.

⁹ SL L 130, 24.4.2020., str. 25.

održan 14. listopada 2020.,

- uzimajući u obzir izjavu predsjednika Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) od 1. veljače 2021. o razvoju događaja u Republici Uniji Mjanmaru,
 - uzimajući u obzir načela sadržana u Povelji ASEAN-a, uključujući poštovanje načela demokracije, vladavine prava i dobrog upravljanja te poštovanje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a od 31. siječnja 2021. o Mjanmaru,
 - uzimajući u obzir izvješće posebnog izvjestitelja UN-a od 1. rujna 2020. o stanju ljudskih prava u Mjanmaru i njegovu izjavu od 1. veljače 2021.,
 - uzimajući u obzir izvješće Vijeća UN-a za ljudska prava od 8. kolovoza 2018. o detaljnim nalazima Neovisne međunarodne misije za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru, Rezoluciju Vijeća UN-a za ljudska prava od 3. listopada 2018. o situaciji u pogledu ljudskih prava muslimana iz naroda Rohingya i drugih manjina u Mjanmaru, izvješće Vijeća UN-a za ljudska prava od 7. kolovoza 2019. o neovisnom istražnom mehanizmu UN-a za Mjanmar te izvješće Vijeća UN-a za ljudska prava od 5. kolovoza 2019. o ekonomskim interesima vojske Mjanmara,
 - uzimajući u obzir izvješće Vijeća UN-a za ljudska prava od 22. kolovoza 2019. o seksualnom i rodno uvjetovanom nasilju u Mjanmaru i različitom učinku etničkih sukoba na spolove,
 - uzimajući u obzir Ustav Republike Unije Mjanmar iz 2008.,
 - uzimajući u obzir izjavu izbornog povjerenstva Unije Mjanmar od 28. siječnja 2021.,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su 8. studenoga 2020. u Mjanmaru održani opći izbori u skladu s demokratskim napretkom koji je ta zemlja ostvarila od završetka vojne vladavine 2010.; budući da su to bili drugi uistinu sporni izbori nakon gotovo 50 godina vojne diktature;
- B. budući da je velik odaziv birača nedvosmisleno ukazao na potporu naroda Mjanmara demokraciji;
- C. budući da je stranka Nacionalna liga za demokraciju, pod vodstvom državne savjetnice Aung San Suu Kyi, osvojila 83,2 % zastupničkih mjesta;
- D. budući da su prije izbora organizacije za ljudska prava izrazile zabrinutost zbog ustavne dodjele 25 % parlamentarnih mjesta u oba doma Skupštine Unije oružanim snagama Mjanmara (Tatmadaw); budući da u skladu s Ustavom iz 2008. Tatmadaw ima kontrolu nad ministarstvima unutarnjih poslova, graničnih poslova i obrane, imenuje jednog od dvaju potpredsjednika zemlje i ne podliježe demokratskom nadzoru;

- E. budući da su Tatmadaw i njegova produžena politička ruka, Stranka Unije za solidarnost i razvoj (USDP), posljednjih tjedana povećali optužbe zbog izbornih nepravilnosti, pozivajući izorno povjerenstvo Unije Mjanmar da intervenira; budući da su izbori održani 8. studenoga 2020. pokazali da je USDP dodatno izgubio potporu birača diljem zemlje; budući da nisu priloženi dokazi o trajnim i koordiniranim izbornim prijevarama;
- F. budući da je izorno povjerenstvo Unije Mjanmar potvrdilo pravilnost općih izbora, pozivajući one koji su zabrinuti zbog moguće izborne prijevare da traže pravni lijek putem odgovarajućih pravnih kanala; budući da je izorno povjerenstvo Unije Mjanmar 29. siječnja 2021. službeno odbacilo tvrdnje Tatmadawa o prijevari glasača;
- G. budući da je 1. veljače 2021. Tatmadaw, pod vodstvom glavnog zapovjednika oružanih snaga Mjanmara, generala Mina Aunga Hlainga, proglasio izvanredno stanje u trajanju od jedne godine te je preuzeo sve poluge vlasti u zemlji i učvrstio kontrolu nad zakonodavnim, pravosudnim i izvršnim vlastima; budući da je Tatmadaw na taj način 1. veljače 2021. onemogućio konstituirajuću sjednicu novoizabranog Parlamenta Mjanmara te izbor predsjednika i glasnogovornika;
- H. budući da taj državni udar predstavlja jasno kršenje Ustava Mjanmara iz 2008.; budući da se Ustavom dopušta privremeno vojno preuzimanje vlasti u izvanrednim okolnostima samo ako odluku o tome donese predsjednik Mjanmara; budući da predsjednik Mjanmara nije donio takvu odluku; budući da je 28. siječnja 2021. general Min Aung Hlaing predložio stavljanje ustava izvan snage;
- I. budući da je nakon državnog udara Tatmadaw izjavio da je cilj vojnog preuzimanja vlasti ponovna uspostava izbornog povjerenstva Unije Mjanmar i organizacija slobodnih i poštenih izbora; budući da je Tatmadaw 3. veljače 2021. imenovao novo šesteročlano izorno povjerenstvo Unije Mjanmar;
- J. budući da su vođe civilne vlade, uključujući državnu savjetnicu Aung San Suu Kyi i predsjednika Wina Myinta, zatvoreni te nije jasno gdje se nalaze;
- K. budući da je državna savjetnica Aung San Suu Kyi optužena za posjedovanje nezakonito uvezenih voki-tokija; budući da je predsjednik Win Myint optužen za kršenje zakona o ograničavanju širenja koronavirusa; budući da je 5. veljače 2021. uhićen Win Htein, glavni pomagač državne savjetnice, nakon što je kritički progovorio o državnom udaru;
- L. budući da se stotine dužnosnika, zastupnika u novom parlamentu, članova Nacionalne lige za demokraciju pod vodstvom Aung San Suu Kyi i aktivista navodno zadržava ili se nalaze u kućnom pritvoru;
- M. budući da postoje izvješća o velikoj prisutnosti policije oko glavnog grada Mjanmara Yangona, a komunikacijske mreže i internetska povezivost u Yangonu i Naypyidawu, uključujući mobilne i bežične mreže, velikim su dijelom prekinute ili zatvorene; budući da je 5. veljače 2021. Tatmadaw, pozivajući se na širenje „lažnih vijesti”, naložio blokiranje pristupa trima glavnim platformama društvenih medija; budući da je 6. veljače 2021. nametnuta gotovo potpuna blokada interneta;

- N. budući da postoji opasnost da će vojno preuzimanje vlasti nanijeti veliku štetu tek započetoj konsolidaciji demokracije u Mjanmaru; budući da su, iako je Tatmadaw i dalje upravljao dijelovima mjanmarske vlade, u posljednjem desetljeću u dva navrata održani demokratski izbori te je došlo do ublažavanja ograničenja za medije i civilno društvo te oslobađanja političkih zatvorenika;
- O. budući da su se tisuće ljudi pridružile narodnim prosvjedima protiv vojnog preuzimanja vlasti i uhićenja tijekom vikenda 6. veljače 2021.; budući da su prosvjedi bili prigušeni tijekom tjedna u svjetlu brutalne represije Tatmadawa prije demokratske tranzicije zemlje;
- P. budući da bi taj prekid demokratske tranzicije Mjanmara mogao brzo destabilizirati širu regiju jugoistočne Azije; budući da su 5. veljače 2021. indonezijski predsjednik Joko Widodo i malezijski premijer Muhyiddin Yassin pozvali na poseban sastanak ASEAN-a o tom pitanju;
- Q. budući da je posljednjih godina vojska navodno počinila teška kršenja ljudskih prava i zlodjela, uključujući silovanja i ratne zločine, u saveznom državama Rakhine, Kachin i Shan, zbog čega je Međunarodni kazneni sud pokrenuo istragu s posebnim naglaskom na položaju manjine Rohingya; budući da je međunarodna misija za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru pozvala na istragu i kazneni progon generala Mina Aunga Hlainga zbog genocida na sjeveru savezne države Rakhine, kao i zbog zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina u saveznom državama Rakhine, Kachin i Shan;
- R. budući da EU dosljedno poziva na privođenje pravdi počinitelja takvih kaznenih djela te je podržao rezolucije donesene 27. rujna 2018. u Vijeću UN-a za ljudska prava i 16. studenoga 2018. u Trećem odboru Opće skupštine UN-a; budući da su najviši vojni činovnici koji su nadzirali napade na pripadnike naroda Rohingya i dalje na svojim položajima te su sudjelovali u vojnom udaru;
- S. budući da je 23. travnja 2020. Vijeće produljilo mjere ograničavanja protiv Mjanmara za jednu godinu, do 30. travnja 2021., uključujući zamrzavanje imovine i zabrane putovanja, koje se primjenjuju na 14 viših vojnih dužnosnika, službenika graničnog nadzora i policijskih službenika u Mjanmaru odgovornih za kršenja ljudskih prava pripadnika zajednice Rohingya, seljaka pripadnika etničkih manjina i civila u saveznom državama Rakhine, Kachin i Shan; budući da nisu uvedene nikakve restriktivne mjere protiv generala Mina Aunga Hlainga ili zamjenika glavnog zapovjednika Soea Wina;
- T. budući da Tatmadaw ostvaruje prihod od širokog raspona poduzeća, između ostalog u sektorima graditeljstva, bankarstva, proizvodnje, turizma i prirodnih resursa; budući da su društva Myanmar Economic Holdings Limited (MEHL) i Myanmar Economic Corporation (MEC), kao i njihova društva kćeri i povezana društva u vlasništvu ili pod utjecajem najviše razine vodstva Tatmadawa, uključujući generala Mina Aunga Hlainga i generala Soea Wina;
- U. budući da strana poduzeća, uključujući poduzeća iz EU-a, imaju poslovne odnose s poduzećima pod kontrolom Tatmadawa; budući da je međunarodna misija za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru ustanovila da postoji rizik od toga da se inozemnim poslovnim aktivnostima koje uključuju Tatmadaw i njegove konglomerate MEHL i MEC doprinosi kršenjima međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog

humanitarnog prava ili ostvaruje povezanost s njima;

- V. budući da je međunarodna misija za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru preporučila nametanje ciljanih financijskih sankcija svim poduzećima u vlasništvu Tatmadawa, uzimajući u obzir sve potencijalno negativne socioekonomske učinke na civilno stanovništvo, kao i sveobuhvatni embargo na oružje Mjanmaru;
1. oštro osuđuje vojno preuzimanje vlasti, odnosno državni udar od 1. veljače 2021. koji je organizirao Tatmadaw pod vodstvom generala Mina Aunga Hlainga; protivi se svim pokušajima izmjene ishoda legitimnih izbora održanih 8. studenoga 2020., koji su predstavljali demokratski izraz volje naroda Mjanmara u skladu s Ustavom te zemlje iz 2008.;
 2. poziva na hitno puštanje na slobodu i vraćanje na posao svih članova vlade, dužnosnika i izabranih predstavnika pritvorenih i uhićenih tijekom državnog udara, uključujući državnu savjetnicu Aung San Suu Kyi, njezina pomoćnika Wina Hteina i predsjednika Wina Myinta te na odbacivanje svih optužbi protiv njih;
 3. apelira na EU i njegove države članice i međunarodnu zajednicu da ne priznaju vojno vodstvo Mjanmara, uključujući generala Mina Aunga Hlainga, generala Soea Wina i vršitelja dužnosti predsjednika Myinta Swea, te da djeluju u skladu s time;
 4. pozdravlja organizaciju drugih općih demokratskih izbora u Mjanmaru održanih 8. studenoga 2020. i poziva sve uključene strane da strogo poštuju volju mjanmarskog naroda; potiče sve strane da nastave demokratsku tranziciju Mjanmara; ustraje u tome da se oba doma Skupštine Unije moraju odmah sazvati kako bi se omogućilo njihovo konstituiranje i imenovanje najvišeg vodstva zemlje, uključujući predsjednika, potpredsjednike i novu civilnu vladu, na potpuno transparentan i demokratski način;
 5. izražava svoju solidarnost s narodom Mjanmara i u potpunosti podržava njegovu nedvosmislenu odluku da se ogradi od vojne prošlosti zemlje i da mirno prihvati demokraciju; insistira na tome da se njegovo pravo na miran prosvjed protiv tog nezakonitog državnog udara ne smije dovesti u pitanje te da civili ni u kojem obliku ne smiju biti izloženi odmazdama; apelira na Tatmadaw da se suzdrži od upotrebe sile, nasilja i proizvoljnih uhićenja kako bi se suzbili prosvjedi građana Mjanmara koji traže povratak demokraciji;
 6. izražava zabrinutost da se zbog blokade interneta nametnute 6. veljače 2021. ograničava pravo stanovništva Mjanmara na informacije i da bi pod okriljem te blokade moglo doći do nasilne represije mirnih prodemokratskih prosvjeda; poziva Tatmadaw i pružatelje usluga telekomunikacija da hitno ponište blokadu interneta i ponovno uspostave potpunu povezivost, uključujući neometan pristup komunikacijskim aplikacijama;
 7. poziva Tatmadaw da poštuje rezultat općih izbora od 8. studenoga 2020., da odmah okonča izvanredno stanje i preda vlast izabranim civilnim tijelima; podsjeća da se svi navodi o izbornim nepravilnostima moraju potkrijepiti dokazima i istražiti odgovarajućim demokratskim kanalima, uz potpuno poštovanje odluke legitimnih tijela vlasti; smatra da je aktualno izborno povjerenstvo Unije Mjanmar koje je 3. veljače 2021. imenovao Tatmadaw, nelegitimno i da nije u stanju potvrditi bilo kakve prošle i buduće rezultate izbora; ustraje u tome da se prethodno izborno povjerenstvo

Unije Mjanmar mora bez odgode ponovo postaviti;

8. osuđuje pritisak koji Tatmadaw vrši nad neovisnim aktivistima, medijima i organizacijama civilnog društva nakon državnog udara; poziva na trenutačno oslobađanje svih uhićenih aktivista civilnog društva, redovnika i novinara uhićenih isključivo zbog izražavanja neslaganja;
9. poziva izaslanstvo EU-a u Mjanmaru i stalna predstavništva država članica da prate sudske postupke protiv državne savjetnice Aung San Suu Kyi, predsjednika Wina Myinta i svih drugih pojedinaca pritvorenih u vezi s državnim udarom, da prisustvuju njihovim suđenjima te da ih posjećuju u zatvoru ili u kućama u kojima ostaju u pritvoru;
10. potiče Komisiju i države članice da surađuju s demokratskim partnerima, i na globalnoj razini i unutar regije, uključujući regionalne organizacije kao što je ASEAN, u cilju mirnog rješavanja trenutačne situacije u Mjanmaru;
11. izražava duboku zabrinutost za sigurnost svih građana Mjanmara, uključujući pripadnike naroda Rohingya u saveznoj državi Rakhine i one koji su u postupku repatrijacije; ustraje u tome da se uspostave svi uvjeti kako bi se osigurao siguran, dobrovoljan i dostojanstven povratak raseljenih osoba; poziva na potpun i neometan pristup humanitarne pomoći Mjanmaru;
12. poziva na to da se međunarodnim humanitarnim promatračima, uključujući posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava, posebnog izvjestitelja UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru i posebne postupke Vijeća UN-a za ljudska prava, odobri trenutačan i neometan pristup cijelom državnom području Mjanmara;
13. pozdravlja izjavu Vijeća sigurnosti UN-a kojom se poziva na trenutačno puštanje na slobodu svih pritvorenih osoba; poziva Vijeće sigurnosti UN-a da što prije donese rezoluciju kojom se osuđuju državni udar Tatmadawa i nameću jasne, obvezujuće i provedive posljedice u slučaju da Tatmadaw nastavi kršiti demokratske procese;
14. poziva EU i njegove države članice da promiču donošenje rezolucije o Mjanmaru na sljedećoj sjednici Vijeća UN-a za ljudska prava;
15. potiče EU i njegove države članice da povećaju pritisak na Tatmadaw i poduzmu sve mjere koje su im na raspolaganju kako bi se osigurao povratak izabranih tijela na vlast; poziva na donošenje ciljanih sankcija protiv svih vođa Tatmadawa u okviru globalnog režima sankcija EU-a za kršenje ljudskih prava; poziva Vijeće EU-a za vanjske poslove da uvede ciljane financijske sankcije protiv poslovnih interesa Tatmadawa, uzimajući u obzir sve moguće negativne socioekonomske posljedice za stanovništvo Mjanmara;
16. podsjeća da Mjanmar mora ispuniti svoje obveze u vezi s demokratskim načelima i ljudskim pravima, koji su ključna sastavnica programa „Sve osim oružja” (Everything But Arms, EBA); očekuje od Komisije da u tom pogledu pokrene istragu kako bi se utvrdilo u kojim bi se sektorima mogle povući povlastice, a da time bude pogođena vojska uz što manje ekonomske posljedice za najsiromašnije u zemlji; žali zbog činjenice da Komisija još nije pokrenula takvu istragu;
17. poziva EU da nastavi s programima kojima se pomaže građanima zemlje i po potrebi

povećava potpora s obzirom na trenutačnu krizu, uključujući humanitarnu pomoć i inicijative za potporu demokraciji; pohvaljuje odluku Austrije, Finske, Francuske, Njemačke, Nizozemske i Poljske od 1. srpnja 2020. o obustavi vraćanja duga Mjanmara u iznosu od 98 milijuna USD kako bi se toj zemlji pomoglo u rješavanju teških posljedica pandemije bolesti COVID-19; potiče države članice da osiguraju da se razvojna pomoć ne provodi kanalima mjanmarske vlade koji su sada u rukama Tatmadawa;

18. predan je donošenju učinkovitog zakonodavstva EU-a o korporativnoj dužnoj pažnji kojim se trgovačkim društvima iz EU-a i onima koja posluju na jedinstvenom tržištu nameću obveze dužne pažnje u pogledu ljudskih prava, čime se jamči da se trgovačka društva koja doprinose ili su povezana s kršenjima ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava u Mjanmaru smatraju odgovornima te da se proizvodi i usluge koje proizvode ta trgovačka društva ne mogu kupovati na jedinstvenom tržištu;
19. ponovno snažno osuđuje sva prošla i aktualna kršenja ljudskih prava te sustavne i raširene napade, uključujući ubojstva, zlostavljanje, silovanja i uništavanje imovine, koje su protiv pripadnika zajednice Rohingya počinile oružane snage i koji se prema nalazima međunarodne misije za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru i Ureda visoke povjerenice UN-a za ljudska prava mogu smatrati genocidom, ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti; naglašava da Tatmadaw kontinuirano krši međunarodno pravo o ljudskim pravima i međunarodno humanitarno pravo;
20. pozdravlja činjenicu da je Vijeće EU-a za vanjske poslove ponovo uvelo i proširilo sankcije protiv vojnog osoblja i djelatnika Tatmadawa, službenika graničnog nadzora i policije odgovornih za kršenja ljudskih prava naroda Rohingya te očekuje da će ti pojedinci biti podložni stalnom preispitivanju u okviru režima sankcija; ponovno poziva Vijeće sigurnosti UN-a da Mjanmaru nametne sveobuhvatni embargo na oružje i da donese ciljane sankcije protiv fizičkih i pravnih osoba odgovornih za državni udar i teška kršenja ljudskih prava;
21. ponavlja svoju potporu odluci glavnog tužitelja Međunarodnog kaznenog suda o pokretanju preliminarne istrage zločina počinjenih protiv pripadnika naroda Rohingya i svakoj odgovarajućoj inicijativi kojom se doprinosi pozivanju na odgovornost osoba odgovornih za zlodjela, uključujući generala Mina Aunga Hlainga i generala Soea Wena;
22. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi legitimnom predsjedniku i legitimnoj vladi Mjanmara, potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiji, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica EU-a, glavnom tajniku Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN), Međuvladinoj komisiji ASEAN-a za ljudska prava, posebnom izvjestitelju UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru, visokom povjereniku UN-a za izbjeglice i Vijeću UN-a za ljudska prava.